

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikovcve ulice št. 2.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petič-vrsta: 8 kr. Če se tiska enkrat; 12 kr. Če se tiska dvakrat; 15 kr. Če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemšji nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 221.

V Ljubljani, v sredo 28. septembra 1892.

Letnik XX.

Prvi slovenski katoliški sestanek u Ljubljani.

Pod tem naslovom objavil je generalni vikar in kanonik sarajevski, dr. Ant. Jeglič, v šte. 18 lista „Vrhbosna“ lepo poročilo o katoliškem shodu v Ljubljani.

Med drugim pravi: „Srečna je bila misel, ki se je vzbudila pred nekaj meseci v Slovincih, da se priredi v Ljubljani sestanek katolikov iz vseh pokrajin slovenskih. Srečna, pravim, ker se že nekaj časa bogomrzni liberalizem vedno hujše razširja med slovenskim vernim narodom. Potreba je bilo zato združiti vse dobre moči, postaviti temelj skupnemu delu in na tem temelju pogumno in uspešno boriti se za najdražje svetinje naše. Liberalna stranka je skušala ta shod, če ne preprečiti, vsaj pa kolikor moč omejiti in ob vpliv pripraviti. A bilo je vse zaman.

Da je bil shod zelo sijajen, pripomogli so vzlasti trije koraki. Pred vsem, da so se poleg pripravljalnega odbora v Ljubljani osnovali tudi pododbori v posameznih pokrajinah slovenskih, katerim so se resolucije izročale v popravilo in odobrilo; dalje so bili naprošeni ti pododbori, da si iz svoje srede zberó govornikov v posameznih predmetih; in naposled, da se je vzlasti na Kranjskem osnovalo več lokalnih shodov, kjer so se narodu pojasnivali nameni glavnega shoda. S tem se je vzbudilo vseobčno zanimanje ter doseglo splošno sodelovanje za shod.

Bogat je bil program katoliškemu shodu v Ljubljani. Naglašala se je vzlasti potreba vere, božanstvenost katoliške cerkve, avtoriteta papeža in škofov; nujnost, zasnovati vse življenje zasebno in javno na načelih katoliških. Slovenski narod je vrlo napredoval v zadnjih letih. Pred nekaj leti hitel je na takozvane tabore, kjer se je razpravljalo jedino vprašanje o narodnosti in narodnem jeziku. Ali danes! Kako bogat program se je razpravljalo, in to vse strogo v luči večnih resnic. Naglašala se je

tudi narodnost, sevéda v pravih mejah; izražala se je pa tudi želja skupnega delovanja z vsemi katoliški katerekoli narodnosti vsega sveta, osobito v Avstriji.

Dasi so znamenite vse resolucije, ipak zdí se mi, da je krona vsemu resolucija o organizaciji slovenskega naroda.

Temeljna misel in povod tej organizaciji je potreba, da se vsi dobri elementi združijo v skupno delo v smislu sklenjenih resolucij. Da se to doseže, izbranih je 24 poverjenikov iz vseh pokrajin slovenskih, katerih število se sme še pomnožiti. Naloga temu odboru je, da določi sredstva, način in pot, kako naj celi narod slovenski deluje in živi po sklenjenih in od škofov potrjenih resolucijah ter da resolucije najdejo svoj odmev v zakonih deželnih in državnih. Ako ta odbor deluje uspešno, onda je liberalizem pogažen in poražen in v slovenskem narodu mu ni več mesta.

Prvi slovenski katoliški shod pa ostane sijajna točka v življenju naroda slovenskega ter zasluži, da se z zlatimi pismeni zapiše v njegovo zgodovino.

Tako naš učeni rojak dr. A. Jeglič. Mi pa dostavimo tem besedam, da je pripravljalni odbor vzlasti hvaležen g. dr. A. Jegliču, ki je na katoliškem shodu prevzel govor o katoliškem življenju ter v prvem delu s toliko temeljitostjo, v drugem pa s toliko praktično izkušnostjo razpravljal o dolžnostih katoličanov v naših dnéh.

O krščanski umetnosti.

(Govoril na I. slov. katol. skodu preč. g. kanonik I. Flis.)

Običajno je, da se na velikih katoliških shodih med drugimi vprašanji, važnimi za blagor človeštva sploh, zlasti pa za versko in нравno življenje, razgovarja tudi o umetnosti, sosebno o cerkveni umetnosti. Marsikom bi se morebiti to čudno zdelo in vprašal bi: Čemu to? Tak razgovor spada v šolo, ne na katoliški shod. Toda po vsej pravici deva se

to vprašanje na dnevni red, kajti prav vera, veda in hrepenenje po umetnosti povzdiguje človeka nad drugo stvarstvo, prav umetnost silno vpliva na socijalno, versko in нравno življenje in krščanska umetnost zlasti je v tesni zvezi s cerkvenim življenjem. Naravno je torej, da izobražen plemenit človek ljubi izdelke umetnosti; razumljivo je, da je cerkveno mislečim možem mnogo ležeče na tem, kako se v umetnosti razodeva cerkveni duh, kakošna je cerkvena umetnost; naravno je, da se med drugimi vprašanji, tikajočimi se koristij svete cerkve, posvetuje tudi v tem, kako bi se pospešila in do višjega razvoja povzdignila cerkvena umetnost.

Krasna je slika, katero je izvršil slavni Friderik Oberbek, jeden najodličnejših umetnikov, prizadevaločih si za povzdigo krščanske umetnosti. Imenoval je svoj umotvor: „Triumpf der Religion in den Künsten“, ali: „Das Magnificat der Kunst.“

Slika pa je taka-le: Na oblakih sedi Marija z Jezusom v naročji pisoc svojo hvalno pesem: „Magnificat“. Marijo obdaja mnogo svetnikov starega in novega zakona, ki so skušali z vsemi svojimi močmi z umetninami povelicati Boga in služiti mu. Sveto poezijo predstavlja Marija sama pisoc svoj navdušeni „Magnificat“. David s harpo predstavlja cerkveno glasbo, Salomon držeč v rokah bronasto morje, kaže na kiparstvo, sv. Luka na slikarstvo in sveti evangelist Janez s črtežem nebeškega Jeruzalema v rokah predočuje nam arhitekturo. Lepo razstavljeni obdajajo drugi svetniki-umetniki obžarno središče.

Na spodnjem delu slike vidimo umeten vodomet, kateri pomenja, da vsi naporí krščanske umetnosti merijo kviško v nebesa. Temu vodometu naredil je umetnik dvojno vodno zrcalo; v gorenjem kotlu odsevajo se nebesa, v spodnjem pa zemeljske stvari. S tem pa nam predočuje umetnik dvojni element umetnosti, kaže nam, da misli izvirajo iz nebes, oblika pa, potrebna za preočbo višjih idej, vzeta je iz narave.

Kako lepo nam kaže ta slika, kje je iskati bistvo prave umetnosti. Da, umetnost svojih korenin

LISTEK

Zločin na porušenem mostu.

(Francoski spisal Jean Grange.)

Odkodi izvira prijateljstvo, spoštovanje, čislanje in občno zaupanje? Težko je to povedati. Teh svojstev ni časih možno pridobiti ni z največjimi uslugami; s poštenim in neomadeževanim življenjem tudi ne, v dokaz in vzgled nam bođi gospod Rémois. Je-li kdo zaslužil biti proslavljen, spoštovan in v obče čislán, izvestno je bil to starček, o kojem nihče ni vedel kake hibe; starček, koji je zasipal v pravem pomenu besede ves kraj z darežljivostjo svojo in neštevilnimi dobrotami. Cerkev, bolnišnice in šole bile so predmet njega radodarnosti. Ako je zabredla kaka rodbina v bédó, prihítel jej je na pomoč, ne da bi ga bila prosila. Celo postopači niso zaman trkali na njegove duri, in sosedje so često godrnjali, češ, da jih preobilo podpira in vsled tega vabi s svojo radodarnostjo cele tolpe te svojati v občno in kraj.

Toda gospod Rémois ni bil samo darežljiv, temveč i požrtvovalen. Ni prizanašal ni svojemu žepu, ni svoji osebi. Ob marsikaki priliki osvedočil je svojo neobičajno pogumnost ter dokazal, da se

ne straši nobene nevarnosti. Videli so ga, kako je, oborožen samo s palico v roki ščuval náse steklega psa, ki je drvil za otroci. Za časa kužne bolezni, koja je pobrala dobro desetino vseh stanovnikov, podpiral je neumorno zdravnika in duhovnika, bil je zajedno strežaj in grobar.

A vendar nihče ni imel do gospoda Rémoisa ni spoštovanja, ni zaupanja. Užival je torej banalno spoštovanje, kojega ne odrekamo ni tujcu. Pripovedovali so skrivaj o njem in njega življenju čudne reči, ali kakor so dejali v sosedstvu, o njegovih predbežnih podatkih v življenju. In baš zbok tega, ker niso nič gotovega vedeli o njem, verjeli so vse. Kaj neki, nego slaba vest in očitanja so mu vtisnila na čelo globoke gube?

Skromnost je pač lepo svojstvo, toda zbok tega ni treba vedno okolu hoditi s pobešeno glavo in oči upirati v tla. In čemu je tako trdovratno odklanjal vse zahvale oseb, kojim je delil dobrote? Iskreno, toplo zahvalo in odkritosrečno hvaležnost siromakovo, kojemu smo podarili nekoliko desetice ali celó bankovec, a isti nam za to ne more dati drugzega, nego svoje hvaležno srce, to vendar smemo vsprejeti brez pomisleka?

Nehoté je vsak čutil, da starca teží neka tajnost, da ima nekaj na vesti, in da sedanja dobra

dela njegova niso nič drugzega, nego nedostatna odkupnina za njegove minole přegrehe, morda za kak skriven in nekažnjen zločin. Kaj ni bila že dosti kruta kazen očitanje vesti, koje je mučilo noč in dan tega človeka?

Nekaj dnij g. Rémois ni ostavil svojega stanovanja. Iz tega so ljudje sklepali, da je bolán, in da bolezen, in da bi bila le nezatna, mora postati smrtna temu slabotnemu telesu. Niso se motili. Gospod Rémois je velel zajedno k sebi poklicati zdravnika in duhovnika. Ko zdravnik bolnika ogleda in mu naroči potrebne propise, ostavil je stanovanje v resne misli vtopljen. Pomenljivo obnašanje vlega doktorja Benoita so jako dobro poznali saint-vitalški stanovniki. Pomenilo je: S tem je kmalu pri kraju. Duhovnikov obisk je bil malo daljši. Gosp. župnik je vstopil v g. Rémoisovo stanovanje ob osmih, in je stoprav ostavil po desetih. Kmalu na to se povrne s sv. zakramenti za umirajoče. To je bilo pobožnim stanovnikom v pravo zadoščenje. Očitanja vesti ne provzročajo vselej kesanja, in še tako odkritosrečno kesanje ne zasluži vselej odpuščenja, ako je ne vzprejme in ne posveti vera in sv. cerkev. Samo isti more biti v svesti, da mu je odpuščeno,

nima v zasobni poljubnosti tega ali onega umetnika, ampak v večnih zakonih; bistvo njeno je v ideji, ne v tvarini.

Kaže nam pa ta slika tudi, kakošno nalogo ima prava umetnost. Umetnik naj poveljuje Njega, ki je vir vse lepote. Povzdiguje naj človeka nad vsakdanje življenje in njegov pogled vodi tje, kjer so pravi ideali vseh stvari iz človeka. Vsaka prava umetnost ponavljala naj bi vedno besede: „Sursum corda“, kvišku srca!

Umetnost je res tako vzvišena, lepota njena tako opanjiljiva za srce človeško, da lahko razumemo, zakaj oni, kateri nočejo spoznati, da umetnost ima svoj vir v Bogu, v navdušenosti svoji do nje zabredejo na napačna pota. Vendar tudi ti katoliškega kristijana v navdušenosti do umetnosti nikdar prekosili ne bodo; bolje vemo ceniti tvore lepe umetnosti, kakor oni, kajti kristijanu, katoličanu je umetnost veliko več, kakor bogatajeu, materijalistu.

Ako je umetnost sploh prikazovanje idealno lepega v lepi čutni obliki, je krščanska umetnost vtelesena resnica krščanska, resnica nebeška, ogrnjena v lepo obleko. Kje pa so ideali, kateri bi se v vzvišenosti svoji primerjati mogli idealom krščanskim? Ti ideali, katere naj bi vtelesil slikar z barvo in čopičem, kipar z dletom v marmorju, so krščanski nabožni umetnosti najvišji, do katerih se sploh človeški um more povzdigniti in za katere se človeško srce v rahločutnosti in iskrenosti svoji more navdušiti, tisti ideali so, kateri imajo svoj vir v Bogu, izvoru vse lepote.

Kako krasne, kako vzvišene ideale ima pred saboj zavedni krščanski umetnik! V večlovehnem Sinu Božjem, v katerem biva vsa popolnost božanstva, torej tudi absolutne lepote, ima umetnik ideal največje važnosti, katero si le misliti moremo, in sicer naj si ga predstavlja v vseh okoliščinah življenja njegovega, ali v trpljenju, ali umirajočega, ali poveljčenega v nebesih.

Kaj hočem reči o drugem veličastnem idealu svete unetosti, o preblaženi Devici Mariji? Vzor pravne lepote je ona umetniku, naj jo gleda v neizmerni časti Matere Božje, ali kraljice nebes in zemlje, ali kot najpopolnejši vzor devištva in vseh drugih krepstij. Spovzete ideale posamičnih krepstij in sicer v vzvišenosti, kakoršne svet prej ni poznal, dajo umetniku krščanstvo v svetnikih — na vsakaterem izmed njih odseva nebeški blišč nadnaravne lepote. Krščanstvo je odprlo umetniku kroge novih idej, katerih pojedina je močna zadosti človeštvo dvigniti kvišku nad navadno ravnotežje, oblažiti, ožariti ga. — Kolikor vzvišenejši pa so ti ideali nad vsemi drugimi zgolj človeškimi ideali, toliko presega prava krščanska umetnost vsako drugo, bodisi staroveško, bodisi moderno.

Čeprav človek nima posebno bistrega uma, vendar lahko spozna, da moderna umetnost sedaj teži tje, kamor meri sploh vse prizadevanje novejših dobe na drugem polju, pri drugih vedah. Moderna umetnost ni samo zapustila svojega vzvišenega stališča, stališča idealnosti, marveč ponižala se je tako globoko, zavrgla se je v tako zelo, da se je prodala

komur je Bog po svojem služabniku oznanil: „Tvoji grehi so ti odpušteni!“

Proti večeru prosi bolnik, naj ga obiščejo sodnik, starosta, saint-vitalški beležnik in jeden odbornik. Ti gospodje se torej zberó zvečer poleg postelje z g. župnikom in zdravnikom.

„Gospodje“, dé Remois, „prosim, odpustite, da sem vas nadlegoval, zahvaljujem vas, da ste me vsled prošnje moje prišli obiskat. Pred seboj imate človeka, koji bo do jutra izdihnil dušo svojo.“

„Pretiravate“, ugovarja zdravnik.

„Uverjeni ste, kako stoji z menoj“, — veli na to bolnik, — „dobro veste, da v svetilki ni več olja. Danes ali jutri, to je vse jedno! Glavna stvar je, da umrjem kot kristijan. Hvala Bogu, da mi je podelil to milost! Nameraval sem se, gospodje, javno, a še živ spovedati, kakor sem to učinil danes zjutraj g. župniku. Gosp. župnik je inace sklenil. Svetuje mi, naj vam ničesar ne prikriвам izra svoje minulosti. Ubogal ga bom. V občje pa še toli močij nimam, da bi mogel pripovedovati to žalostno povest. V grob svoj nečem vzeti ni pomilovanja, ni spoštovanja, koje mi morda hočete izkazati. Ko izdihnem svojo dušo, vam bo g. župnik vročil sešit, v kojem je napisana moja spoved; prosim, da jo prečitate še pred mojim pogrebom.“

v sužnjost materijalističnim nazorom in se v družbi z njimi bojuje zoper krščanstvo, zoper vero in prav. Moderna umetnost, seveda so nekatere častne izjeme, toda malo jih je, ponižala se je do človeških strastij, te hoče vzbujati, služiti in streči jim. In prav v tem je vsa moč moderne umetnosti, da služi in ugaja strastem; prav zaradi tega so izdelki njeni tako priljubljeni. Prav zaradi tega so leposlovni listi s polzkimi romani in frivolnimi slikami najbolj razširjeni. Vse to pa kaže, da je umetnost zgrešila svoj pravi namen.

Pa med Slovenci te nevarnosti ni! Tako smo se tudi v drugih ozirih mnogokrat tolažili. — Da, je že prav blizu. Res je, v središču Slovenije nismo imeli javno izpostavljenih umotvorov, ki bi bili žalili pravno. Ako se pa sedaj na javnih zgradbah, stavljenih z doneski vernega naroda, javno in kakor na vkljub postavljajo kipi, ki žalijo nežen čut pravno, jasno je, da je tudi tu umetnost jela služiti namenom, kakor drugod, ali da tudi tu s posredovanjem umetnosti hočejo svoje namene doseči oni, ki dobro vedo, kaj delajo in zakaj tako delajo. S tako umetnostjo se narod gotovo ne bo ohkal in povzdignil do višje stopinje izobraženosti. Pa še jeden pomislek se človeku vriva.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. septembra.

Notranje dežele.

Dr. vitez Waser. Nemške liberalce je jako potrla novica, da Waser pojde v pokoj. Mož je sedaj 81 let star in je služil celih 51 let. „N. Fr. Pr.“ ga hvali kot steber napredka in svobodnega razvoja v Avstriji. Potem pa proslavlja njegovo odločnost, neustrašenost, čisti značaj in patriotizem, katerega je kazal posebno pod Pražakovim ministerstvom. Branil je vedno jedinstvo pravosodja. Waserjev odstop je hud udarec, in le ta tolažba je, da je vlado zmodrila Pražakova doba. Tudi ko bi Waserja ne poznali, bi že ta hvala židovskega lista nam bila zadostni dokaz, kak nasprotnik je bil Waser nam. Mi le izrekamo željo, da bi njegov naslednik nam ne bil tako odločno nasproten.

Tirolsko. Deželni zbor je imel včeraj zopet sejo, ker so že voljeni italijanski poslanci, kateri pa ne pridejo v zbor. Deželni zbor bode pa danes zopet prenehal svoje zborovanje in se snide še le po zimi.

Ogersko. Zbornici sta se predvčeraj zopet sešli. Jutri bode zbornica poslancev volila delegate. Že v prvi seji je bil prepir. Opozicija je ugovarjala temu, da bi se že sklepalo, kdaj naj bodo delegacijske volitve, ko stvar ni na dnevnem redu. Večina je pa spoznala, da ne nasprotuje zborničnemu redu, če se takoj določi dan za volitev delegatov. Gospodska zbornica je takoj v prvi seji volila delegate. Mej drugim je v delegacijo voljen nadškof Samassa, potem škof Schlauch in pa pravoslavni patrijarh Brankovič.

Vnanje države.

Francija. Neki katoliški tovarnarji v nord-skem departementu so gledali na to, da delavci tudi hodijo v cerkev. Delavci so hodili k božji službi k očetom jezuitom. Liberalni vladi v Parizu pa to ni

želim, da bode pogreb moj, kolikor moči, priprost. Ni dneva, ni ure, ni kraja ne treba naznani. O svojem premoženju sem vse potrebno določil po svojem najboljšem prepričanju in vesti. Ako bi pa občinski odbor povodom mojega volila, koje sem odkazal tukajšnji občini, hotel imenu mojemu in spominu izkazati kako posebno čast, prosim vas, da zoper to odločno ugovarjate in izjavite, da je bila to izrecna volja moja. To sem zapisal tudi v oporoko, vem pa, da se čisto poslednja volja in želja tudi ne spoštuje. To naj se pri meni ne dogaja. Zaprečite vsako zadnjo čast in najmanjšje znamenje javne hvaležnosti, in če se to namerava, povedite ljudem, kako je bilo minolo moje življenje.

Remois umolkne. Teško sope, in videti je, da je prošnje svojo z velikim trudom završil. Mirovni sodnik, župan, občinski odbornik in zdravnik pristopijo k postelji bolnikovi in podavši mu roko, ostavijo ga molčé. Pri bolniku ostal je samo duhovnik.

Proti jutru je g. Remois, kakor bi bil slutil in je sam prorokoval, izdihnil dušo svojo v naročju saint-vitalškega župnika. Za nekaj minut na to je bil dospel notarju rokopis, obsezajoč rajnikovo spoved, in notar takoj pozove k sebi v pisarno sodnika, občinskega odbornika in zdravnika ter jim prečita rokopis.

(Dalje sledi.)

ugajalo in je ukazala dotično kapelo zapreti. Policijski komisar je vrata zapečatil in zapretil s hudo kaznijo jezuitom, če vrata odpro. Ta stvar pride v zbornici v razgovor.

Rusija in Francija. Ob kratkem smo že omenili „Graždaninov“ članek o tej stvari. Ta članek je pa mnogo odločnejši, nego se je dalo soditi po telegramih. V njem se naravnost pravi, da za zvezo s Francijo more biti kdo le iz neumnosti ali pa iz škodoželjnosti Rusiji. Potem obširno razpravlja o tem, da se Rusija ne sme z nikomur zavzeti. Zveza s Francijo bi le Rusijo pripravilo ob plod desetletne politike.

Nemčija. Našim čitateljem je znano, da je lani bila razstavljena Kristusova suknja v Trieru. Liberalni listi so se iz tega norčevali. Nedavno je pa še izšla neka knjiga z naslovom: „Die Rockfahrt nach Thier unter der Aera Korum“. Ta knjiga ni drugzega, kakor grd pamflet. V njej se smešijo naredbe katoliške cerkve in napada trierski škof Korum. To je državnemu pravdnstvu bilo preveč in naperilo je proti pisatelju dotične knjige in založniku tožbo. Pisatelj je neki pretestantski bogoslovec. Stvar se je na dolgo vlekla, ker vse sodnje inštanice niso bile jednakega mnenja. Končala se je pa s tem, da sta bila zatoženca zaradi smešenja častenja relikvij in pa razžaljenja škofa obsojena prvi na šest, drugi na tri tedne ječe.

Anglija. V angleški gardi v Windsoru se je v soboto nekaj vojakov jelo puntati, ker ž njimi pregrdo postopajo v službi. Tak punt bi drugodi ne bil nobenega pomena, drugače je v Angliji, kjer imajo le majhno vojsko.

Grško. Splošno se sodi, da je grška vlada le zaradi tega protestovala proti odpravi grških šol v južni Bolgariji, da odvrne pozornost od notranjih vprašanj.

Zjedinjene države. Cleveland je v posebnem pismu naznanil, da vsprejme kandidaturu za predsedništvo republike, katero mu ponuja demokratska stranka. On je za zvišanje carin, če tudi ni za svobodno trgovino. Valuto je pa tako vrediti, da bode dolar jednako vreden, naj bode že zlat, srebrn ali papiren.

Izvirni dopisi.

Iz Tolmina, dne 24. septembra. Dne 2. oktobra — na rožnivenko nedeljo — obhajal bode tukaj petdesetletnico mašništva, zlato mašo, preč. gospod Karol Pencin, umirovljeni duhovnik. Znamenito pri vrlem zlatomašniku je, da je služboval in deloma še sedaj službuje celih 46 let v najtežavnejši fari naše nadškofije, v Tolminu, zato se tudi Tolmineci pripravljamo, da bi ta znameniti, častitljivi dan v čast zlatomašniku kolikor moč slovesno obhajali. Kličemo pa krepkemu, čilemu zlatomašniku, ki je še vedno poln humorja, že danes: „Še na mnoga leta!“

V dan po zlato maši bode tukaj občni zbor cecilijnega društva za goriško nadškofijo. Želeti je temu prekornemu društvu dobrega vspeha. Pri slovesni sveti maši peli bodo skupno naši gorski cecilijanski zbori.

Isti dan bode imela duhovščina naše dekanije priliko, slovesno protestirati zoper „Rodoljuba“ o predrznem napadu na občje priljubljenega nam nadpastirja, prevzvišenega knez nadškofa goriškega. Naših „naprednjakov“ mora biti že res sram, ako imajo le trohico ponosa „olikanih Slovencev“.

Kvaterno sredo, v dan sv. Matevža, imeli smo vsakoletni somenj kramarskega blaga; prodajalcev in blaga obilo, a kupcev malo, sploh so v naših krajih somnji le redkokrat prav dobro obiskovani. Žalostno je pa, da ne poznajo v neki gostilni ne kvaternih tednov, ne 40danskih postnih dni, da le zapazijo namreč kaj mladine, že brž najamejo kacega harmonikarja, ki kliče in vabi s svojo nesrečno „naduho“ mladino na ples. Ali ni mogoče, temu konec storiti?

Ta dan je bilo tudi premovanje konj za naš politični okraj. Prignalo se je dosti lepe živine. Konjereja je pri nas, posebno v kobaridski okolici, še precejšnja.

Kdor pozna našo „Novo Sočo“ in krušne nje očete, se ne bo čudil njenemu strastnemu napadu na prvi slovenski katoliški shod. Da njim ne bo ugajal pravi katol. shod, vedeli smo že naprej. Za danes: bašta.

Iz Podjunske doline na Koroškem, 22. septembra. Že večkrat je v cenjenem „Slovencu“ bil govor o odločnih naporih vrle slovenske občine Globasnica za slovensko šolo. Najnovejši pojav v tej borbi je sledeči odlok c. kr. okrajnega šolskega sveta v Velikovcu z dne 28. avgusta t. l.:

(Dalje v prilogi.)

„St. 1517 okr. šolsk. sv.“

Krajnemu šolskemu svetu v Globasnici.

Visoki c. kr. deželni šolski svet je z odlokom z dne 21. avgusta 1892, št. 922., semkaj naznanil, da se je z odlokom deželnega šolskega sveta od dne 13. februarja 1892, št. 399., odbila prošnja občinskega odbora za vpeljavo izključno slovenskega učnega jezika na tamošnji šoli, in da sta se proti tej razsodbi omenjena zastopa pritožila do visokega c. kr. učnega ministerstva. K temu se omenja, da je dne 17. januarja 1892 semkaj došla vloga od 58 posestnikov in starišev šole obiskajočih otrok, ki prosí, naj na šoli ostane dosedanja jezikovna naredba, iz česar je deželni šolski svet spoznal, da se ne vjemajo vsi prebivalci občine Globasnica z željo omenjenih zastopov, da naj se vpelje na tamošnji šoli slovenski učni jezik. C. kr. deželni šolski svet premeni zdaj svoj odlok z dne 13. februarja 1892, št. 399., in določuje na podlagi § 6. državne šolske postave z dne 17. maja 1869 sledeče:

1. Dosedanja dvojezična in dvorazredna ljudska šola v Globasnici se s početkom prihodnjega šolskega leta razdeli v dve samostojni, eno razredni ljudski šoli pod skupnim vodstvom, in sicer v eno dvojezično, to je slovensko-nemško, z dosedanja jezikovno vredbo, in v eno slovensko, na kateri se bo rabil le slovenski učni jezik. Šolski vodja ima dolžnost, o pričetku šolskega leta vprašati stariše, oziroma jerobe, ali hočejo dati svoje otroke v slovensko ali v slovensko-nemško šolo.

2. Na dvojezični šoli se bodo seveda rabile dosedanje učne knjige in berila.

3. Na slovenski šoli se ima nemščina kot učni predmet poučevati, pričenši s tretjim šolskim letom skozi tri ure v tednu.

4. Nazorni pouk na slovenski šoli se ima v prvih dveh letih izključno v slovenščini vršiti.

5. Da se otroci preveč ne obremenijo, sme v srednjem in višjem oddelku slovenske šole izostati po ena ura risanja in telovadbe.

6. Postavnim zastopnikom slovenske šole obiskajočih otrok (starišem, jerobom) je na prosto voljo dano, izjaviti se, da se njih otroci ali varovanci ne bodo udeležili pouka v nemščini. Taka ustna ali pismena izjava pa se sme šolskemu vodstvu dostaviti samo o pričetku šolskega leta.

7. Na slovenski šoli se bodo s pričetkom prihodnjega šolskega leta rabile sledeče knjige in berila:

(Na to se navajajo imenoma dotične učne knjige. Konec odloku se glasi:)

To se vsled omenjenega visokega odloka naznanja krajnemu šolskemu svetu z naročilom, da te nove določbe pravočasno razglasi in da na to tišči, da se bodo otrokom nove knjige pravočasno oskrbele.

C. kr. okrajni šolski svet v Velikovcu, dne 28. avgusta 1892. leta.

Predsednik: Webena u l. r.“

Taka je tedaj najnovejša „pridobitev“ vrlih Globaščanov na šolskem polju! Kolike vrednosti je ta pridobitev, pokazal je tamošnji občinski odbor s tem, da je v svoji seji dne 4. septembra jednoglasno sklenil, pritožiti se proti temu odloku in zahtevati, naj se reši postavno njega priziv na visoko c. kr. učno ministerstvo, ki ga je vložil zoper odlok deželnega šolskega sveta z dne 13. februarja t. l., št. 399.

Gori navedeni odlok pa je v istini tak, da se ž njim nikakor ne moremo in ne smemo zadovoljiti! Stori je deželni šolski svet sicer neki majhen korak, ali boljše, „koraček“ do boljšega — a to nam ne more zadostovati! Slovensko prebivalstvo ne sme v to dovoljiti, da se mu dosedaj dvorazredne šole razdeljujejo v jednorazrednice, marveč mora i za naprej odločno tirjati: da bodi za slovensko dečo šola slovenska!

Kok vzrok, da se ni ustreglo prošnji občinskega odbora za slovensko šolo, se navaja, da je 58 „posestnikov“ (!?) prosilo, naj ostane v šoli vse pri starem. Res, vprašati se moramo, kje je v globasniški občini onih 58 „posestnikov“, ki so zoper slovensko šolo.

Omenimo, da je rogovilil tamošnji učitelj C. in po njega navodilu voznik P. zoper slovensko šolo in nabiral podpise za omenjeno vlogo. Podpisal se je, kdor je hotel in znal — da se je gledalo na to, je-li dotičnik res posestnik, pa jako

dvomimo. Istina pa je, da so celó ženske podile z metlami nadležnega hujškača P. od hišnega praga!

Na ta način je nastala ona nemčurska izjava zoper slovensko šolo. Zanimivo je pa, koliko vrednosti ima ta, po učiteljih in voznikih nastala prošnja v obeh naših višjih šolskih oblastev. Koliko slovenskih prošenj, s podpisi na stotine, se je že vložilo za pravično, pametnejšo vredbo naših šol, — bilo je vse: bob ob steno. Ker je občina v nemških, recte nemčurskih rokah, prosili so že opetovano kmetje za slovensko šolo. Odgovorilo se jim je: za slovensko šolo prositi imajo pravico le občinski zastopi! Poudarjamo še enkrat, da so dotični zastopi bili nemčurski, a prosilci slovenski posestniki, večidel kmetje.

V Globasnici prosí slovenski občinski odbor za slovensko šolo. 58 nemčurskih „posestnikov“ prosí, naj ostane šola dvojezična, t. j. nemška, in takoj na višjem mestu obvelja glas teh 58 prosilcev. Komentara pisati ne smemo.

V prvem odstavku gornjega odloka se pravi, da ima šolski vodja dolžnost, o pričetku šolskega leta vprašati (!) stariše, oziroma jerobe, ali hočejo dati svoje otroke v slovensko, ali v slovensko-nemško šolo. — Ni treba posebno poudarjati, kakšno boče to „vprašanje“ — zlasti dokler ostane šolsko vodstvo v sedanjih rokah. Z vsakojakim pritiskom se boče delalo na to, zvijače, laži, obljube in kar je takih sredstev, bodo morale pripomoči, da se boče prav malo otrok vpisalo v slovensko, a temveč v dvojezično šolo, in kmalu bodo nemško-liberalni listi trobili med svet: „Glejte, Slovenci ne marajo slovenskih šol — in le-te vsiljujejo slovenskim zavednim in nemško-mislečim kmetom le prenapeti „hetzkaplani!“ — Tako boče naredba ostala zopet lepo na papirju, a v šoli vse pri starem!

Cudna se nam dozdeva 4. točka navedenega odloka, ki veli, da se ima nazorni pouk na slovenski šoli vršiti v prvih dveh letih izključno v slovenskem jeziku. — Zdi se nam, da boče vse to le nekaka krinka, pod katero se bodo, če ne že v prvih dveh letih, pa tembolj pozneje vtihotapila blažena nemščina v slovensko šolo!

S tem smo vsaj nekoliko označili najnovejši odlok gledé slovenskih šol. Mnogim se boče dozdeval morda kot znatna „pridobitev“. V istini pa je zopet le — pesek v oči!

Vrlenu občinskemu odboru v Globasnici pa čestitamo, da se je takó hitro in tako odločno izrekel zoper ta odlok in zahteval iz nova, naj se vsaj enkrat že uvede za slovenske otroke slovenska šola!

S Štajerskega, 26. septembra. Vestnega čitavca naših listov, pišočih o prvem slovenskem katoliškem shodu, presenečujejo gotovo izjave nekaterih listov. Da „nerodno ne pridno“ trobilo vulgo „Slovenski Narod“ pisari, kakor bi ga vrejeval kakšen „cifut“, se ne čudimo. Vsaj se še spominjamo, kako se je s početka vel organ „intelligence“ slovenske, ko se je širom Slovenije raznesel veseli glas o katoliškem shodu slovenskem. Misleč najbrž, da iz te moke ne bo kruha, češ, „naši klerikalci bodo imeli katoliški shod, naj ga imajo“. In na to tihó molčanje, dokler jim ni do nohtov dogorelo in so videli, da je resnica in se vse, kar čuti katoliško in slovensko, zavzema za katoliški shod, odprli so svoje zatvornice, dajali so naukov z vredniške mize iz „Narodne Tiskarne“, po katerih naj se ravna katol. shod.

No, pustimo organ „razsvitljencev“ slovenskih, saj vemo, kako je pri njih doma. Pa vzdignila je tudi žaba nogo, videvši, da konj brea. Tako sem si mislil, prečitavši zadnje „Domovine“ članek „Branimo, Slovenci, obe očesi svoje!“ Kar se tu piše, vidi se, da gospod vrednik ne more zatajiti svojega mišljenja, katero poznamo, dokler je še imel besedo v „Narodni Tiskarni“ pri „Slovenskem Nar.“ Sicer pravi, da tedaj je moral tako pisati zoper duhovništvo itd., kakor je že „nerodnih“ navada, ker je jedel narodne gospode kruh.

Čegav kruh le zdaj je? In kako se imenujejo ljudje, ki tako delajo?! Mej drugim pravi gospod Drag. Hribar: „... želeli pa so ob jednom zagnati sulico razkola...“ „... zasejati pogubni razdvoj tudi med doslej jedine Štajerce.“ Tako! to je torej bil plemeniti namen katol. shoda?! Mi smo že o svojem času rekli „nerodnemu“ trobilu v tem listu,

da kdor stanuje v stekleni hiši, pravi Anglež, se ne sme lučati s kamenjem. To si naj zapomni tudi vrednik „Domovine“.

Tako je na Štajerskem, in če bi kdo res nas razdvojil, bili bi le — Kranjci tega vzrok, pred vsem g. Hribar s svojim listom v Celju. „Slovenec“ mu je že povedal svoje ter dokazoval, kako je ne „narodno“, ampak „nerodno“ ravnal gosp. Dragotin Hribar, kakor se vidi, še iz svojih dni simpatije do nekih gospodov.

Ali, ljudje božji, mislimo vendar trezno in ne lučajmo se s kamenjem in se ne namečujmo z blatom. Vsaj so vendar, trezno misleč, naše razmere take — da nemamo vzroka, se pripraviti. Ne poslušajmo vendar onega trobila, ki nam blati vse. Ne ravnajmo se po pogubonosnih načelih protestantizma: „Cuius regio illius religio“, kar bi po domače rekli: „Katerega kruh jem, tistega sem.“ Vglejmo se v duh našega naroda, ker menda vendar kranjska gospoda pri „Narodni Tiskarni“ niso slovenski narod, in pa na dub, ki veje po slovenskih listih, — in kaj najdemo. Nasprotujeta si. Vglejmo se v nauke in pastirske liste naših višjih pastirjev. Toda teh — nočemo, da bi čez nas gospodarili. Ako ne poslušate prevzvišenega vladiko Missio, ne mislite, da vi poslušate druge. O jok! Zakaj združen je mil. vladika dr. Missio z Rimom, kakor je mil. prevz. naš dr. Napotnik in dika južno-slovenska, mil. Juraj Strossmayer. Ravno te dni prišel mi je poslednjega pastireki list v roke — imam zadnjih nekaj — in kolikor najdem v njem, čemer so naukom njegovim, pravim načelom katoliškim, že naši nasprotovali, naši, t. j. „narodnjaki“, ki se tako radi nanj sklicujejo. Samo nekaj. Glej „Glasnik biskupije bosanske i sriemske“, Djakovo 15. rujna 1892, str. 181—182, br. 17., kjer piše učeni vladika o Krištofu Kolumbu ter zaklinje svoje duhovenstvo: „... da se osobito čuva i pazi od onih, danas žalibože premnogih lažljivih preroka, o kojima sv. Pavao apostol v poslanici svojoj na Timoteja veli: da so se od Boga vječite istine odvrgli, da na sveto svečeničko zvanje mrze — ni li tako pri nas — i da na pastire duhovne, čim su čestitiji, učeniji i revniji (pridniši), tim više i grdje navaljuju in da ne samo tašte i izprazne priče puku pričaju, nego da pod vanjštinom janjaca vuđu svojo čud sakrivaju, ter puk (ljudstvo) pravovjerni zavadjaju naukom, koji pūti (mesu) i krvi, strasti i lasti odgovara, ali ujeno klicu (kal) smrti i propasti u sebi nosi.“ Ali zadene katera teh besed naše liberalce, kaj porečete, g. vrednik?!

Kar še nadalje piše prevzvišeni vladika o hrvaškem narodu, tem laglje se reče še o slovenskem, namreč: „Naš je narod, hvala Bogu, dober, plemenit in izvanredno darovit, manjka mu medjutim kad što njeka prirodjena samostalnost, značajnost i ponositost; ali daj mu samo Bože žive i u sav život vazda prenešene svete vjere, pak će bez dvojbe biti i v našem narodu izvanrednih i slavnih muževa, koje će Bog i vjera pretvoriti u spas, uskrsnuće (vstajenje) i život (življenje) našega naroda. Ali imamo dobro pamtiti, da sve to samo pod jedan uvjet može biti, ako se to jest Boga i svete vjere držali budemo. Svi se dobre spećamo, što sv. Pavao apostol o sebi veli, veli naime: da je zabadava znatnost, zabadava angjevska vječitost (zgovornost), zabadava trapljenje (mrtvenje) tiela do samoga križa, zabadava i sama čudesa i prenos brda s jedne na drugu stranu, sve je to badava (zastonj), sve tašto i izprazno, sve ko zvono, koje odzvoni ili cimbal, koji odječi. Zabadava (zastonj) narodu Bog zna kakovih darovitosti i sposobnosti, ako nije žive vjere i one svete ljubavi, u koju se uvijek i uvijek sveta vjera, kad je živa i prava, pretvara, sve ostaje izprazno i tašto. Tko dakle misli, da mu narod postane spemeništem slavnih i vele zaslužnih muževa, gledati i nastojati ima, da se sveta vjera, živa i plodovita u narodu udrži...“

Pa dovolj je za danes; lahko bi še postregel iz ravno srce ogrevajočih in pamet razsvetljejočih pastirskih listov marsikaj, toda že iz rečenih besedij lahko vsak pozna, kako se ravnajo naši narodnjaki po nauku dike južnoslovenske.

Naposled bodi še omenjeno, da se pravi vedóč zapeljevati svoje čitavce, kadar „Narod“ piše (številka 112.), da je pisarjenje g. Drag. Hribarja „srce ogrevajoča narodna enuncijacija štajerskih Slovencev.“ Nikakor ne. Vsaj je bil mil. vladika dr. Napotnik, g. dr. Lipold, g. dr. Srnc, g. kanonik dr. Križanič,

poslanec g. Robič, g. opat Ogradi itd., neomenjajoč drugih posvetnjakov in duhovnikov Slov. Štajerja na katoliškem shodu. In ti so vendar tudi štajerski Slovenci, za katerimi je slovensko ljudstvo na Štajerskem. Zato svetujemo, poprej spoznajte, potem dobro premislite in na to še le pišite! Tako bodi!

Deželni zbor kranjski.

(Peta seja, dne 27. septembra.)

Deželni glavar Oton Detela otvori sejo ob 1/2 10. uri.

Krajnemu šolskemu svetu v St. Vidu pri Vipavi se dovoli za napravo šolskega vrta 50 gld. podpore iz dež. kulturnega zaklada. (Poročevalec Hribar.)

Andreju Rovanu, lastniku gozdne drevnice na Colu, se dovoli 150 gld. podpore, vdovi Uršuli Zanoškar se podaljša miloščina za 5 let. (Poročevalec Hribar.)

Pedagogičskemu društvu v Krškem se dovoli za izdajo šolskih knjig 100 gld. podpore, 100 gld. pa deželnemu odboru, ki naj nakupi za to svoto od imenovanega društva izdanih knjig ter jih razdeli okr. šolskim knjižnicam.

Poslanec Hribar poroča o proračunu gledališkega zaklada za l. 1893. Potrebščina je proračunjena na 22.587 gld., pokritje na okroglih 12.580 gld., torej bi bilo primanjkljaja 10.007 gld.

Od proračunjenega nedostatka ima se 10.000 gld. pokriti iz deželnega zaklada, 7 gld. pa iz blagajnične gotovine. Ako bi le ta ne zadostovala, naj se poslednje imenovani znesek prenese na račun nastopnega leta.

Iz večjega — na leto 1892 odpadajočega — skupila za lože v znesku 2908 gld. dovoljuje se: slovenskemu dramatičnemu društvu v Ljubljani izredna podpora 500 gld. in podjetništvu nemških gledaliških predstav za sezono 1892/93 istotako izredna podpora 500 gld.

Načelno se določa, da se imajo vsakoletni prebitki gledališkega zaklada potem, ko bodo sklenjeni in poravnani stavbeni troški, porabiti za hitrejšo amortizacijo za stavbo deželnega gledališča najetega posojila 100.000 gld.

Poslanec Šuklje poroča o prošnji pedagogičskega društva v Krškem za uravnavo kranjskega meščanskega šolstva ter nasvetuje:

Prošnja pedagogičskega društva v Krškem za uravnavo kranjskega meščanskega šolstva odstopa se deželnemu odboru z naročilom, da o njej svoje nasvete stavi v bodočem sesijskem oddelku. — Sprejeto.

Dr. Schaffer poroča o prošnji odbora za slavljenje 25letnice bitke pri Kustoci za podporo. Dovolji se 200 gld. za spomenik palim vojakom s pogojem, da se izplača ta svota, ko se bode delo začelo.

Poslanec Klun poroča o prošnji kraj. šolskega sveta v Krškem za ustanovitev petega razreda na dekliški šoli in v imenu finančnega odseka predlaga, da se prošnja odkloni. Posl. Šuklje nasvetuje, naj se prošnja odstopi dež. odboru, ki naj preišče vzroke in eventualno potrebno ukrene, da se prošnji ugodi. Sprejet je bil predlog finančnega odseka.

Dr. Papež poroča o prošnji vdove Marije Zapletal za podaljšanje in zvišanje miloščine ter nasvetuje, da se zviša od 60 na 80 gld. ter podaljša za tri leta. — Sprejeto.

Poslanec Murnik poroča o prošnji za zgradbo cerkve na Bledu ter v imenu finančnega odseka nasvetuje: Prošnja cerkvenega, občinskega in zdravniškega zastopa na Bledu, knezoškofijskega ordinarijata, kneza Ernesta Windischgrátza in barona Schwegelna se usliši in deželnemu odboru se naroča, da potrebno ukrene, da bode deželni arhitekt in inžener Hrasky pregledal načrte in izdelal predudarek troškov za zgradbo cerkve na Bledu. — Sprejeto.

Poslanec Žitnik poroča o prošnji posestnika M. Levstika iz Sodražice, da bi se mu odpisal del bolniških troškov ter nasvetuje: Prošnja posestnika Matije Levstika se odstopi deželnemu odboru, da poizveduje pri županstvu, ali so v prošnji navedene imovinske razmere resnične in potem prošnjo primerno reši.

Poslanec dr. Papež poroča o prošnji meščanov v Krškem za olajšavo pri mostnini čez savski most ter v imenu finančnega odseka nasvetuje:

Mostnina na deželnem mostu čez Savo na Krškem se:

1. odpravi za pešce;

2. znižaja za vprežno živino tako, da je plačati od glave po 12 kr., izjemno pa po 8 kr., katera izjema se dovoli edino le za vpreženo živino prebivalcev v krškem mestu.

Predstoječa znižana tarifa dobi veljavnost od 1. januarja 1893. l. naprej.

Deželnemu odboru se naroča, da izvrši ta sklep potom preuredbe dotične instrukcije k št. 8093 od l. 1891.

S tem je tudi rešeno naročilo vis. deželnega zbora k 10. točki dnevnega reda v VIII. seji dne 24. marca 1892. — Sprejeto. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. septembra.

(Deželni zbor kranjski) je imel včeraj V. sejo ter bil z dopisom ministerskega predsednika preložen na nedoločen čas. Kakor smo že včeraj omenili, bila je živahna in deloma burna debata pri proračunu deželnega zaklada za l. 1893. Poslanec Hribar in dr. Tavčar sta navajala razne nedostatke v javnem političnem življenju, poleg tega pa prav neslano udrihala po ljubljanskem knezoškofu in „klerikalcih“. Odgovarjala sta jima posl. Žitnik in Klun. V popoldanski seji, ki se je pričela ob 4. uri, pa je zopet jedenkrat pokazal prvotno svojo barvo poslanec Šuklje, ki je mnogo strupeneje in zaničljiveje govoril o slovenski konservativni stranki, nego radikalna voditelja, ter pozivljaj „posvetno razumnštvo slovensko“ v bran proti nasilstvu „klerikalne“ stranke. Ta poziv seveda je malo „povzdignil“ radikale v zbornici in njihove klakêrje na galeriji. Sicer pa je bila g. prof. Šukljeja snubitev pri radikalcih jako smešna, grožnja proti nam pa popolnem odveč iz vzrokov, katerih danes ne moremo navajati, saj so itak znani. Opozarjamo le na članke „Slov. Naroda“ pod naslovom: „O našem političnem položaju“. Poleg tega bi mogli navesti g. prof. Šukljeja obsodbo radikalne stranke in njene glasila, katero imamo v rokah črno na belem, in sicer tako, kakoršne naš list še nikdar ni zapisal. In ta ojstra in po našem mnenju opravičena obsodba je stara še le tri mesece in šest dnij. Torej nas napovedana koalicija prav nič ne straši. Obširnejše poročilo v prihodnjih številkah.

(Advokatsko zavita laž.) Včerajšnji „Slovenski Narod“ je priobčil naslednjo izjavo: „V soboto omenili smo, da sta se izdali s v o j e č a s n o na kranjsko duhovščino dve okrožnici zoper naš list. Od kompetentne strani nismo prejeli nobenega popravka, pač pe je izzvala napominana naša vest strasten „dementi“ v včerajšnjem „Slovenču“, v katerem se nam očita „debela laž“. Na to mi danes jednostavno izjavljamo, da ne prekličemo na pičice svoje dotično trditve, katere resničnost bodemo lahko, ako nas kompetentna oblast v to prisili, dokazali tudi pred sodiščem. To bodi na tem mestu ves naš odgovor „Slovenču“. Na njegove psovke in zavijanja ne bodemo odgovarjali, ker mu nočemo slediti na polje pouličnih surovosti in žurnalističnega banditstva.“ To je torej tretja faza „Narodove“ trditve o dveh škofovih okrožnicah. — V prvič se je imenoval kraj, kjer sta bili dve okrožnici izdani, namreč knezoškofijska palača. Drugič se že ni več vzdrževala prva trditve, marveč zakrivala z neko tretjo mistično osebnostjo, ki je menda pripravljena tudi pred porotniki dokazati resnico svojega poročila, katere pa „Narod“, dasi ima tako pričo, vendar z advokatsko zvitostjo nikakor ne ponavlja. Izrekla se je pa nova trditve o dveh „sličnih“ prejšnjih okrožnicah, ki sta se izdali proti „Narodu“. — Nova faza. Tu že izvor okrožnicam ni imenovan, kakor tudi ni ponovljena trditve, da sta se izdali z namenom, prisiliti vso duhovščino h kaki udanostni ali protestni izjavi, kar je vendar le nam poglavitno. Poudarjamo: imenovalo se ni to, a zavilo se je tako, da naj bi si isto vsak za-se mislil, kar se javno ni moglo poudarjati. V tretje pa govori samo o dveh okrožnicah, ki sta se izdali s v o j e č a s n o na kranjsko duhovščino proti „Narodu“. Nov obrat! — Sedaj pa vprašamo: Kdo naj pa toži „Narod“ pred sodiščem zaradi tega? — Kdo je izdal okrožnici? — „Slovenski Narod“ pravi, „da sta se izdali.“ — Ko se je „Narod“ tako advokatski zvito zabarikal, se tudi lahko igra s sodiščem, kamer naj ga „prisili“ kompetentna oblast. Dejali bi „Narodu“ v obče, da v taki zadevi zadostuj poštenje že samo, da se dokaže resničnost trditve, ali da se prekličejo ondu, kjer so se objavile. Ker ste skušali

vzeti dobro ime ml. knezoškofu pred slovenskim svetom, dokažite svoje trditve javno pred tistimi, katere ste javno pohujšali! Za danes konstatujemo: 1. da „Narod“ še ni preklical laži o „dveh okrožnicah“, ki sta bojda prišla iz knezoškofijske palače zahtevajoča udanostno izjavo in protest proti „Slovenski Narod“; 2. da „Narod“ tudi te laži ne vzdržuje več in da je ni pripravljen zagovarjati pred sodiščem, marveč, da tu mora priti na pomoč neki neznan „zanesljivec“; 3. da „Narod“ še ni pokazal nikakeršnih „sličnih okrožnic“, ki so se menda izdale: prva pred skupnim pastirskim listom, druga pa pa o priliki smrti cesarjeviča Rudolfa. Konečno konstatujemo, da imamo sedaj naslednje okrožnice omenjene v „Narodu“: 1. dve zgoraj omenjeni okrožnici iz knezoškofijske palače. — In ta trditve je laž! 2. dve „slični“ okrožnici (slični — tedaj s sličnim namenom in s slično vsebino in sličnega izvora) proti „Narodu“. In to je tudi laž, kakor je izraženo v „Izjavi“ tiskani v „Slovenču“ zadnji ponedeljek, v kolikor ima biti pri tem prizadet ml. knez in škof. — Katere okrožnice pa „Narod“ misli, „kedar“ izdane in „od koga“ seveda ne pové in zato tudi ne vemo, kaj bi dejali tako klasičnemu advokatskemu eskamotiranju. — Če pa branimo mi resnico in se ustavimo lažem, ki morajo, če bi bile resnične, vzbuditi opravičeno nejevoljo proti ml. knezu in škofu ljubljanskemu, imenuje se to ni „poulična surovost“ in „žurnalistično banditstvo“.

(Občine Mavčiče udanostna izjava prevzvišenemu knezoškofu ljubljanskemu.) Zopet nam je poročati o vrli katoliški izjavi, došli nam iz naroda samega. Vsprejeli smo iz Mavčič nastopno poročilo: Naši občinski možje so odposlali prevzvišenemu knezoškofu v Ljubljano to-le izjavo: „Odlučno obsojamo mi podpisani zastopniki mavške občine pohujšljivo in nekrščansko rovanje slovenskih liberalcev proti prevzvišeni osebi našega preljubega kneza in škofa in izjavljamo, da bomo vedno, kakor nas uči katekizem, spoštovali v njem naslednika apostolov in ljubili v njem svojega duhovnega očeta, ter proglašamo program prvega slovenskega katoliškega shoda kot naš program. Občina Mavčiče, dne 19. septembra 1892. Matej Zevnik, župan; Fr. Jerala, Mih. Bohinc, svetovalec; Jožef Zevnik, Janez Jenko, Fr. Jenko, Jož. Preželj, Fr. Jamnik, odborniki.“ — Odgovori napadom na prevzvišenega našega knezoškofa se, kakor vidimo, vedno množé, in sicer odgovori, ki prihajajo iz ljudstva samega ter jih izjavlja svet slovenskih mož, zbranih po občinskih zastopih. — Naj tedaj liberalna gospôda le ved banketira na strelišču, naj le izjavlja, „da je proti skrajnostim izjavljenim na katoliškem shodu, složen in edin narod“, vedeli bomo, da so to prazne fraze, katere narod sam z izjavami občinskih zastopov obsoja in javno proglašaja kot neresnične. — Občina mavška, majhna si, a čvrsta si bila in si vsikdar. Bog blagoslov slavlja trud poštenih tvojih občinarjev-ratarjev!

(Umrl) je včeraj popoldne nenadoma občeslani gosp. Andrej Gregorič, c. kr. sodnijski in mestni zdravnik, v visoki starosti 90. leta. Pokojnik je bil blag mož, skrben oče, in posebno veren in pobožen katoličan. Veselil se je posebno prvega slovenskega katoliškega shoda, za katerega se je toliko trudil vrli mu sin dr. Vinko Gregorič. Dejal je častiti starček po shodu, da so bili dnevi prvega slovenskega katoliškega shoda zanj najlepši dnevi njegovega življenja. Nepričakovano je poklical Gospod spod pokojnika v večnost, a nadajamo se trdno, da saj ga je smrt našla popolnoma pripravljenega, ker leta in leta je bilo pokojnika skoro jedino opravilo, pripravljanje se na srečno smrt. — Pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev, rodbini njegovi zaradi grenke izgube izražamo svoje iskreno sožalje. Naj v miru počiva!

(Stari srebrni denar.) Še enkrat opozarjamo na naredbo c. kr. finančnega ministerstva s dne 8. avgusta t. l., št. 4431, ki določuje, da se razveljavi tuzemski srebrni denar konvencijske veljave z dnem 31. decembra 1891. Po preteku tega obroka se bode srebrni denar zamenjavati še pri zasebnih menjalnicah za dve tretjini dozdane vrednosti.

(Posebni vlak na Reko-Trsat-Opatijo) pelje po zelo znižani ceni, kakor druga leta, tudi letos dne 1. oktobra ob tri četrt na 10. uro dopoldne iz Ljubljane, prirejen po Jos. Pavlina potovalni pisarni. Ker je cena za tja in nazaj za II. razred 5 25 gld., III. razred 3 50 gld., in povratek v 14 dneh možen, in je tudi za to preskrbljeno, da vlak v Me-

tulji in Opatiji postane, bode gotovò vsem postreženo, kateri se mislijo udeležiti pots.

(Šentjakobsko-trnovska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda) ima svoj prvi redni občni zbor v nedeljo dne 2. oktobra pri „Virantu“, ob ugodnem vremenu na vrtu, z veselico in petjem. Sostavil se bode stalni odbor, za tem se vrši veselica.

(Mrtvega) so našli dne 24. t. m. v gozdu nad Javornikom 76 let starega Jos. Močnika iz Jagerš na Tolminskem. Truplo je bilo drugi dan pokopano v Koroški Beli.

(Slovstvo.) „Argo“, časnik za domače zemljelovje, katerega vrejuje in izdaja marljivi kustos prof. A. Müllner, izšel je za september v 3. številki ter donša obilga, zanimivega gradiva. Obseg mu je: Gradišče sv. Mihaela pri Hrenovicah. — Rimski most pri Zidanem mostu. — Egiptska mumija v deželnem muzeju v Ljubljani. — Železna topila v Retjah. — Keltiški mož iz Slavine. — Najdene stvari pri grajenju dolenske železnice. — Rimske najdbe pri Hrastniku. — Judje v arheologiji. — A. Mejača arheološka poročila iz Komende. — Stare freske v cerkvi sv. Petra nad Begunjami. — Pridejana je tej številki tudi avtografovana priloga. — Časnik „Argo“ izide vsaki mesec in velja 4 gl. za celo, 2 gl. za pol leta. — Naroča se z naslovom: Alfonz Müllner, muzejni kustos v Ljubljani. Prijateljem starinoslovja je vzlasti priporočila vreden.

(Iz bosanske Dubice) se nam poroča: V drugi polovici meseca avgusta je bila pri nas velika vročina, kakor nalašč za našo mladev, ki se vrši pod milim nebom. Septembér je bil v začetku dežaven in hladén, sedaj imamo suho in gorko vreme. Koruza je letos obrodila izredno dobro, cena ji je silno nizka, mernik po 60 kr. na mestu; tudi za pšenico ni nobene prave cene. — Naredbe proti koleri so zelo stroge; ukazana je največja snažnost po stanovanjih, dvoriščih in hlevih. To je pri nas potrebno. Orožniki hodijo po hišah in pretijo z globo, ako se ukazi točno ne spojujejo. Ob meji se delajo po več krajih barake za slučaj bolezni. — Zadnje dni se je izgubil pri nas orožnik-mohamedan; njegovo obleko so našli na bregu, zato se sodi, da je šel v vodo. — Nedavno smo imeli v Dubici ogenj. Nevarnost je bila velika, ker je začelo goreti sredi vasi in so hiše krite večinoma s slamo, a marljivi gasilci so ogenj omejili, zgorela je le ena hiša.

(Električne železnice) bodo kmalu izpodrinile našega starikavega lukamatijo. Prva električna železnica je stekla pred kakimi 15 leti. Leta 1888 se je rabila elektrogonilna moč na 32 železnicah, sedaj ima pa samo Amerika že 440 taci železnic, katere goni 5851 motorjev. V preteklem letu so prepeljale električne železnice 250 milijonov oseb. Na vseh električnih progah so v preteklem letu ni nihče ponesrečil, dočim je vsled nesreč na parnih železnicah pomrlo 5241 oseb.

(K socialnemu gibanju.) C. kr. upravno sodišče je dne 23. febr. 1888 določilo, da imajo konfekcionarji, prodajalci narejene obleke, kakor krojaški mojstri pravico obleko pomerjati. Oprti na ta odlok so si pa tudi prodajalci z mešaním blagom prisojali enako pravico, češ — saj tudi mi z obleko kupujemo. — V novjšem času pa je deželno namestništvo nižjeavstrijsko ugodilo pritožbi neke krojaške zadruge in odredilo, da se ima zgoraj navedena določba c. kr. upravnega sodišča le tako razlagati, da med konfekcionarje spadajo samo protokolovani trgovci, da tedaj drugi prodajalci nimajo pravice obleko pomerjati. — Ta odlok je za krojaške mojstre velike važnosti! Ti — oziroma njihove zadruge imajo sedaj najlepšo priliko, da potom pritožbe ustavijo prodajalcem pomerjenje obleke in se tako znebe neopravičene konkurence. Za Nižje-Avstrijsko ta namestniški odlok že velja. Da bode tudi kmalu za druge kronovine veljal, naj ukrenejo rokodelci sami potrebne korake. Na delo tedaj! — Po okraju

Warnsdorf na severnem Češkem se nabirajo podpisi za peticijo na državni zbor, da bi se postavnim potom naravnost prepovedalo ali pa vsaj omejilo krošjarstvo, omejilo delo po kaznilnicah in da bi se konfekcionarjem ter fabrikantom čevljarske robe odvzela pravica mero jemati

Telegrami.

Trst, 27. septembra. Grški kralj se je danes zjutraj pripeljal s kurirnim vlakom. Na kolodvoru so ga sprejeli namestnik, grški konzul in načelnik grške kolonije. Kralj je odšel naravnost na grško ladijo „Sphakteria“ in se odpeljal na Grško.

Rostov, 28. septembra. Oborožena družal je napala vlak, ki je peljal v Rostov, umorila je sla železniške blagajnice in oropala 5000 rubljev, ranila strojevodjo in nekoga tehniko.

Hamburg, 27. septembra. Od včeraj se je naznanilo 70 slučajev obolenja in 33 slučajev smrti za kolero.

Marseille, 28. septembra. Delavski kongres se je zaključil, poprej je pa še vsprejel resolucijo, da se dné 1. maja povsod ustavi delo.

Atene, 28. septembra. Lloydov parnik „Thebe“ s 35 mornarji in 50 potniki se je pri Cap Siyasu potopil. Grška vojna ladija „Aktion“ je hitro odplula na mesto nesreče. Vse ljudi so rešili.

Umrli so:

24. septembra. Marija Hrastnik, gostija, 72 let, Floranske ulice 23, marasmus.
25. septembra. Marija Menej, lampistova žena, 66 let, Gruberjeve ulice 23, marasmus.
26. septembra. Anton Fortuna, delavšev sin, 4 mesece, Marije Terezije cesta, v Koliseju, božjast.

Vremeansko poročilo.

Dan	Čas	Stavba	Barometar	Termometer	Vreme	Mokrične na 24 ur v vrst
27	7. u. zjut.	739.0	13.7	sl. zap.	megla	0.00
	3. u. pop.	737.4	22.4	brezv.	jasno	
	9. u. zveč.	738.1	16.8	sl. svzh.	„	
Srednja temperatura 17.6°, za 3-8 nad normlom						

Tržne cene v Ljubljani

dne 27. septembra

	gl. kr.		gl. kr.
Pšeniča. hktl.	6.25	Špeh povojen, kgr.	— 80
Rež,	5.85	Surovo maslo,	— 64
Ječmen,	4.56	Jajce, jedno	— 03
Oves,	2.75	Mleko, liter	— 10
Ajda,	6.04	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	5.04	Telačje	— 60
Koruza,	4.40	Svinjsko	— 64
Krompir,	2.77	Koštranovo	— 40
Leča,	10	Pišanec	— 40
Grah,	10	Golob	— 15
Pizol,	8	Seno, 100 kgr.	1.96
Maslo,	kgr. — 94	Slama,	1.69
Mast,	— 68	Drva trda, 4 kub. mtr.	7.50
Špeh svež,	— 56	„ mehka, „	5

Izjava.

„Slovenski Narod“ je poročal v št. 201 z dné 3. septembra, da sem podpisani o priliki katoliškega shoda trdil kot poročevalec v šolskem odseku, da „se je najslabši duhovnik več učil, nego najbolj inteligentni v slovenski inteligenci“. V št. 212 z dne 17. septembra pa je ljubeznivi „Eremit“ one neresnične besede v sramotilnem podlistku zasukal celo tako-le: „Vsak, tudi najmlajši kranjski kapelan več vé in zná, nego najboljučen lajik“.

Misleč, da morajo biti razsodni čitatelji „Narodovi“ itak uverjeni, da kaj takega nisem mogel govoriti, sem molčal na prvo poročilo. Prav tako se nisem zmenil za sramotenje v omenjenem podlistku. Ker se je pa včeraj celo v deželnem zboru g. poslanec Šuklje spodtaknil ob one na-

mišljene besede, izjavljam, da podpisani tak h ali podobnih besedij nisem govoril. Pač pa sem, priporočujoč kot poročevalec pripravljalnega odbora resolucijo o dijaških društvih in o podpori slovenskih visokošolcev trdil, da prihajajo z več stranij tožbe o naših dijakih, ter sem se za to svojo trditev skliceval tudi na podlistek „Slovenskega Naroda“ v št. 66. t. l. Potem pa sem dostavil naslednjo misel: Naši nasprotniki se vedno ponašajo, kakor bi bili v zakup vzeli vso inteligenco; nasproti duhovnikom se zovejo „slovensko razumništvo“. In vendar smelo trdim, da se najslabši bogoslovec že zaradi hišnega reda več učil, kakor marsikateri vseučiliščnik, ki se bahasto prišteva slovenski inteligenci.

Sicer pa se pri tej priliki sklicujem tudi na svoje poročilo, natisnjeno v „Slovenu“ št. 215, 216 in 218, iz katerega pa sem mogel na shodu zaradi pomanjkanja časa le nekatere misli podati.

Toliko v pojasnilo razsodnemu slovenskemu občinstvu s pristavkom, da bi se ne bil zmenil za „Narodovo“ zavijanje, če bi se ne bila zadeva tako lahko mišljena uporabila zoper katoliško-konservativno stranko celo v deželnem zboru.

V Ljubljani, dné 28. septembra 1892.

Dr. Jos. Lesar,

poročevalec pripravljalnega odbora za I. slov. kat. shod o srednjih in visokih šolah.

Oddá se v najem

stanovanje in vrt s pekarijo

v Kamniku na Šutni št. 13

pod ugodnimi pogoji. — Več izve se pri Gregorju Burji v Kamniku. 440 3—3

Málinčev sirup.

Prilavlja se prav skrbno s parom iz najčistejših lepodišnih gorskih málinc. Steklenica 1 klg. 65 kr., male steklenice po 35 kr. Na vago po 55 kr. klg. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 3½ klg. málinčnega sirupa poštno teže, po 10 klg., 20 klg. in 40 klg. Steklenica za poskušnjo zastoj in franko.

Gosp. lekarnarju
G. Piccoliju v Ljubljani.

Kemična preiskava je dokazala, da je Vaš málinčev sirup posebno izvrsen.

C. kr. kemiško-fizijološka postaja za preskuševanje v Klosterneburgu pri Dunaju.

Ravnatelj: prof. dr. L. Roesler.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (265) 9

Zaloga šivalnih strojev
in velocipedov

JAN. JAX
v Ljubljani

doslej: Marije Terezije cesta
bode **od 1. okt. 1892**
dalje v isti hiši, toda na **Dunajski cesti** (prej restavracija „Hôtel Evropa“) vis-à-vis deželni civilni bolnišnici. 413 10-6

DOBRA KAVA

le s **Katheinerjevo Kneippa** sladno kavo
za dodatek. 463 13—1

Dobiva se povsod.

Pred ponaredbami se svári.

Namesto vsake druge objave.

445 2-2

Potrtega srea naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest o smrti našega presrečno ljubljenega očeta, brata, deda, pradedu in tasta, blagorodnega gospoda

Andreja Gregoriča,

c. kr. sodnijskega in mestnega zdravnika v pokoju. ljubljanskega meščana, častnega člana strelskega društva in imejtelja zlatega križa za zasluge.

ki je danes ob 1/2 2. uri popoldne v 89. letu svoje dobe nakrat v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v četrtek, dne 29. septembra, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na Dunajski cesti št. 3.

Svete zadušne maše brale se bodo v več cerkvah.

V LJUBLJANI, dne 27. septembra 1892.

Dr. Andrej Gregorič, bolnišnični ravnatelj, dr. Vinko Gregorič, praktični zdravnik, sinova. — Henrika bar. Rhon, hči. — Ana Gregorič roj. Pogačnik, Franja Gregorič roj. Lenarčič, sinovi. — Franc Gregorič, brat. — Robert bar. Rhon, zet. — Vsi unuki in praunuki.

Kathreinerjeva
Kneippa sladna kava,
najboljši dodatek h kavi,
prodaja prodajalcem na drobno po originalnih tovarniških cenah 461 13-1
JANEZ LUCKMANN v Ljubljani.

Očitna zahvala.

Pozno, a toliko iskrenejše izrekam tem potom očitno zahvalo blagorodnemu gospodu zdravitelju dr. Aleksiju Rojic-u, deželnemu poslancu goriskemu. Za svojega poletnega bivanja tu avgusta meseca t.l. obiškal je mojo neozdravljivo mater 20krat, in to večidel o poznej večernej uri, ob kateri nihče rad iz hiše ne hodi. S pravo krščansko požrtvovalnostjo lajšal jej je grozne bolečine. Nema primernih besed, da bi mu svojo hvaležnost izrekel. Rečem le in želim, da bi se izpolnilo: Jezerokrat mu povrni Bog!

Čepovan, dne 26. septembra 1892.

Jož. Fabijan,
upravitelj župnijski.

447 1

Velika 50krajcarska loterija.

Zrebanje
že 15. oktobra.

177 3 *Glavni dobitek*

75.000 gld.

Srečke à 50 kr. priporoča:

J. C. MAYER v Ljubljani.

Zadnji mesec za nakupovanje srečk.

Svarilo.

462 13-1

Usojamo si p. n. občinstvo uljudno na to opozarjati, da se naša **Kathreinerjeva Kneipp-a sladna kava** nikoli odprta

ne prodaja, temveč v belih izvornih zavitkih z modrim tiskom po 1/2 klgr., 200 in 100 gramov in našim podpisom in varstveno znamko, ki je tukaj zraven. Pazi naj se posebno na našo varstveno znamko, kajti občinstvo se skuša slepiti z vsemi mogočimi ponaredbami. Papir, tisk in tekst se popolnoma ponaredi, samo podoba častitega gospoda župnika in našega podpisu nemajo ponaredbe. Nikdo naj ne sodi Kathreinerjeve Kneippa sladne kave, če ni dobil pristne v zavitku z varstveno znamko, ki je tu zraven.

Kathreinerjeve tovarne za sladno kavo
v Berlinu, na Dunaju in v Monakovem.

Ponudimo po najnižjih cenah:

zarezano vstricno ostrešno opeko

najboljše vrste,

lončene peči

(specijaliteta).

majolika peči

lepenke (Dachpappe), karbolinej, roman in portlant cement, cevi iz kamenine, nasade za dimnike iz kamenine, ognju protivno opeko in plošče osamljače (Isolirplatten).

Dalje prevzamemo po najnižjih cenah

tlakanje z asfaltom, s chammotnimi in cementnimi ploščami.

Odličnim spoštovanjem

318 13

J. P. VIDIC & Comp.

Ljubljana, Slonove ulice.

Knjigarna

Kleinmayr-ja in Bamberg-a

v Ljubljani na Kongresnem trgu 2

priporoča svojo 415 12-11

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učiliščih uvedenih

šolskih knjig

v najnovjših izdajah broširane in v trdnih šolskih vezih po najnižjih cenah.

Seznami uvedenih knjig se oddajajo zastoj.

Dunajska borza.

Dne 28. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 70 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 35 "
Zlata renta 4%, davka prosta	115 " 60 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 30 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	990 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	313 " 75 "
London, 10 funtov strl.	119 " 65 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 51 "
Cesarski cekini	5 " 68 "
Nemških mark 100	58 " 70 "

Dne 27. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	112 gld. 55 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 35 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	151 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	185 " 25 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma	100 " 25 "
Kreditne srečke, 100 gld.	190 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 30 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	62 " 20 "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2792	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	99 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 20 "
Laških lir 100	— " — "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kurnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4 1/2% gallškega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux - Bodenbacher) srebrne prioritete.

Dunajske komunalne promese

à 2 1/2 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 200.000 gld. avstr. valj.

Tisine promese à 2 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 100.000 gld. avstr. valj.

Obe vkupe le 6 gld. avstr. valj.

Zrebanje dne 1. oktobra!